

Monitoimihallin rahoitusmalli

Khall 28.02.2022 § 81
134/02.04.02.00/2022

Ennakkovaikutusten arviointi laadittu: Kyllä [x] Ei []

Valmistelija

Talousjohtaja p. 040 344 7206

Kaupunginvaltuusto on vahvistanut vuoden 2022 talousarvioon 3 100 000 euron määrärahan käytettäväksi Nivalan Liikuntakeskus Oy:n monitoimihallihankkeen rakennuskustannuksiin. Määräraha on vahvistettu oman pääoman ehtoisena sijoituksena hallihankkeelle. Hallihankkeesta on tehty ennakkovaikutusten arviointi ennen suunnittelun aloittamista. Arvioinnissa todettiin, että kaupunki saa vieraan pääoman ehtoista rahoitusta edullisemmin kuin yhtiö, ja siksi omistajan pääomitus on kokonaisedullisin tapa toteuttaa hankkeen rahoitus.

Nivalan Liikuntakeskus Oy:n hallitus on käsitellyt hankkeen rahoitusta kokouksessa 26.1.2022. Hallitus on todennut että oman pääoman ehtoinen rahastosijoitus on paras ratkaisu. Yhtiön hallitus ehdottaa sijoituksen tekemistä vapaan oman pääoman ehtoiseen rahastoon SVOP-sijoituksena ja ilmoittaa ottavansa sen vastaan, mikäli kaupunki tähän päätyy. Hallitus valtuutti yhtiön toimitusjohtajan ja hallituksen puheenjohtajan käymään tarvittavat neuvottelut kaupungin kanssa.

Muita oman pääoman ehtoisia vaihtoehtoja sijoituksen toteuttamiselle ovat kaupungin myöntämä pääomalaina ja osakepääoman korotus, mikä edellyttää yhtiökokouksen päätöstä. Yhtiön hallitus ilmoittaa edistävänsä myös näitä vaihtoehtoja mikäli kaupunginhallitus niistä päättää.

Rahoitusvaihtoehtojen vertailua

SVOP-rahasto on yhtiön vapaata omaa pääomaa. Pääomalainasta tehdään velkakirja, jossa sovitaan takaisinmaksusta ja korosta. SVOP-sijoituksesta on suositeltavaa tehdä sopimus sijoittajan ja yhtiön välillä. Lisäksi yhtiön hallituksen tulee päättää sijoituksen vastaanottamisesta.

Sekä SVOP että pääomalaina parantavat yhtiön vakavaraisuutta. Konkurssitilanteessa SVOP-sijoitus rinnastuu osakepääomaan eli palautetaan viimeisenä. Pääomalainan etuoikeus on konkurssissa muita velkojia huonompi mutta parempi kuin osakepääoman tai SVOP-sijoituksen.

SVOP-sijoituksia voidaan osoittaa eri tarkoituksiin, ja ne on suositeltavaa pitää selkeästi erillään kirjanpidossa. SVOP-sijoitus voidaan palauttaa sijoittajalle vain, mikäli osingonjaon edellytykset

täyttyvät. Tällöin SVOP-sijoitus jaetaan yhtiön kaikille omistajille osakeomistusten suhteessa, ellei yhtiöjärjestyksessä ole sovittu toisin.

Nivalan Liikuntakeskus Oy:n yhtiöjärjestyksen määräykset ja SVOP

Nivalan Liikuntakeskus Oy:n yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön tuottama voitto sijoitetaan vararahastoon ja käytetään nuorison urheiluharrastuksen tukemiseen tai muuhun nuorison hyväksi tulevaan työhön. Yhtiö ei siis lähtökohtaisesti jaa voittoa omistajille. Tämä määräys ei estäne SVOP-sijoituksen palauttamista omistajalle, mikäli sopimuksella niin sovitaan.

Edelleen yhtiöjärjestys määrää, että selvitysmenettelyssä yhtiön netto-omaisuus jaetaan osakkeenomistajille näiden omistamien osakkeiden suhteessa. Tämä koskee nykyisen yhtiöjärjestyksen voimassa ollessa myös kaupungin tekemillä SVOP-sijoituksilla hankittua omaisuutta.

Yhtiöjärjestyksestä todetaan edelleen, että siellä määritellään yhtiön toimialaksi hallinnoida jää- ja uimahallia edustamatta osakkailleen taloudellista voittoa. Lisäksi toimialaan kuuluu liikunta- ja urheilupaikkojen ylläpito sekä liikuntapalvelujen tuottaminen ja urheiluseurojen ja erityis- ja terveysliikunnan tukeminen.

Liikuntakeskuksen yhtiöjärjestyksestä on syytä päivittää siten, että siinä ilmaistaan selkeästi yhtiön edistävän kunnan hyvinvointitehtävää ja järjestävän liikunta- ja kulttuurilain (liikuntalaki 2015, laki kuntien kulttuuritoiminnasta 2019) mukaista toimintaa. Lisäksi yhtiöjärjestykseen on syytä lisätä ns. yleishyödyllisyyspykälä. KHO:n vuosikirjapäätös (KHO 2020:121) korostaa muodollisten seikkojen – tässä tapauksessa osakeyhtiön yhtiöjärjestyksen – merkitystä yhteisön yleishyödyllisyysstatusta arvioitaessa. Vaikka yhteisön toiminta tosiasiallisesti olisikin selkeästi yleishyödyllistä, osakeyhtiötä ei päätöksen mukaan pidetä yleishyödyllisenä, mikäli yhtiön yhtiöjärjestys ei sisällä em. määräyksiä varojenjakokiellosta eikä varojen käyttämisestä yleishyödylliseen tarkoitukseen yhtiön purkautuessa.

Valmistelijan ehdotus

Kaupunginhallitus päättää sijoittaa monitoimihallihankkeen rahoitukseen varatun määrärahan 3 100 000 euroa tytäryhtiönsä Nivalan Liikuntakeskus Oy:n vapaan pääoman rahastoon vastikkeettomana SVOP-sijoituksena. Sijoituksesta laaditaan sopimus, jossa sovitaan sijoituksen käyttötarkoituksesta monitoimihallihankkeen rahoittamiseen, kirjanpidollisesta käsittelystä ja sijoittajan edellyttämistä yhtiöjärjestyksen muutoksista. Sopimuksen tarkoituksena on varmistaa, että hankkeeseen sijoitetut varat esitetään yhtiön taseessa erillisenä rahastona erillään muista varoista, ja että SVOP-sijoitus palautuu kokonaisuudessaan kaupungille mikäli yhtiön taloudellinen tilanne sallii palautuksen tai yhtiö purkautuu.

Sijoituspäätös tulee voimaan kun sekä kaupunginhallitus että yhtiön hallitus ovat hyväksyneet sopimuksen.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Karikumpu Päivi

Päätösesitys

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä valmistelijan ehdotuksen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merk.

Tämä pykälä käsiteltiin pykälän 77 jälkeen. Nivalan Liikuntakeskus Oy:n toimitusjohtaja Pekka Niemelä (esittelyn ajan) klo 16:10-16:19 ja talousjohtaja Ulla Alin olivat asiantuntijoina paikalla tämän pykälän aikana klo 16:10-16:24. Urpo Korkiakoski, Ari Kukkurainen ja Marika Hannula poistuivat esteellisinä (yhteisöjäävi: Nivalan Liikuntakeskus Oy:n hallituksen jäseniä) tämän pykälän käsittelyn ajaksi klo 16:19-16:24.

OTE:

Nivalan Liikuntakeskus Oy, talousjohtaja, laskentasihteeri